

ΕΥΑΓΟΡΑΣ Α'

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ : ΑΝΤΡΗ ΖΕΝΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

«Ο βασιλιάς Ευαγόρας Α΄ ακολούθησε φιλελληνική εξωτερική και εσωτερική πολιτική με στόχο να εκριζώσει το φιλοπερσικό αίσθημα και να εδραιώσει το φιλελληνικό πνεύμα τόσο στη Σαλαμίνα όσο και σε ολόκληρη την Κύπρο».

Να αποδείξετε την παραπάνω φράση, παρουσιάζοντας την **φιλελληνική** εσωτερική και εξωτερική πολιτική που εφάρμοσε ο Ευαγόρας Α΄, για να υλοποιήσει τον εν λόγω στόχο δίνοντας **δύο** (2) ενέργειές του για κάθε πολιτική.

Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

«Όταν ο Ευαγόρας επέστρεψε στην Κύπρο φέρνοντας λιγότερα χρήματα από την Αίγυπτο κι επειδή βρήκε τη Σαλαμίνα σε κατάσταση πολιορκίας κι εγκαταλειμμένος από τους συμμάχους του, αναγκάστηκε να στείλει πρέσβεις για συμφωνία. Μα ο Τιρίβαζος έχοντας τη γενική διοίκηση (του περσικού στρατεύματος) είπε ότι θα κάνει συμφωνία μόνο όταν ο Ευαγόρας αποχωρήσει από όλες τις πόλεις της Κύπρου και μένοντας μόνο ως βασιλιάς της Σαλαμίνας, πληρώνει κάθε χρόνο ορισμένο φόρο στον βασιλιά των Περσών και κάνει τις προσταγές του ως δούλος προς κύριο. Ο Ευαγόρας συμφωνούσε σε όλα εκτός από τον τελευταίο όρο. Επειδή ο Τιρίβαζος δε συμφωνούσε, ο Ορόντης ο άλλος στρατηγός, που τον φθονούσε τον συκοφάντησε στο βασιλιά των Περσών και αυτός τον φυλάκισε (ενν. Τον Τιρίβαζο). (...) Ο Ορόντης αφού παρέλαβε τη διοίκηση των δυνάμεων στην Κύπρο και βλέποντας τον Ευαγόρα με θάρρος να υπομένει την πολιορκία, φοβήθηκε κι έστειλε πρέσβεις για να μιλήσουν για συμφωνίες με όρους που αξίωσε ο Ευαγόρας και προηγουμένως. Έτσι ο Ευαγόρας έκανε ειρήνη και ζήτησε να παραμείνει βασιλιάς της Σαλαμίνας και να δίνει ορισμένο φόρο κάθε χρόνο και να υπακούει ως βασιλιάς στο πρόσταγμα του βασιλιά».

- (α) Ποιες ήταν οι **τρεις** (3) δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει ο Ευαγόρας κατά την υλοποίηση του πολιτικού του στόχου, σύμφωνα με το παράθεμα;
- (β) Πώς ονομάστηκε η ειρήνη που υπέγραψε ο Ευαγόρας με τον Μέγα Βασιλιά και γιατί ονομάστηκε έτσι;
- (γ) Να αναφέρετε **δύο** (2) όρους της Ειρήνης αυτής.
- (δ) Να χαρακτηρίσετε το παράθεμα ως πρωτογενή ή δευτερογενή πηγή τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

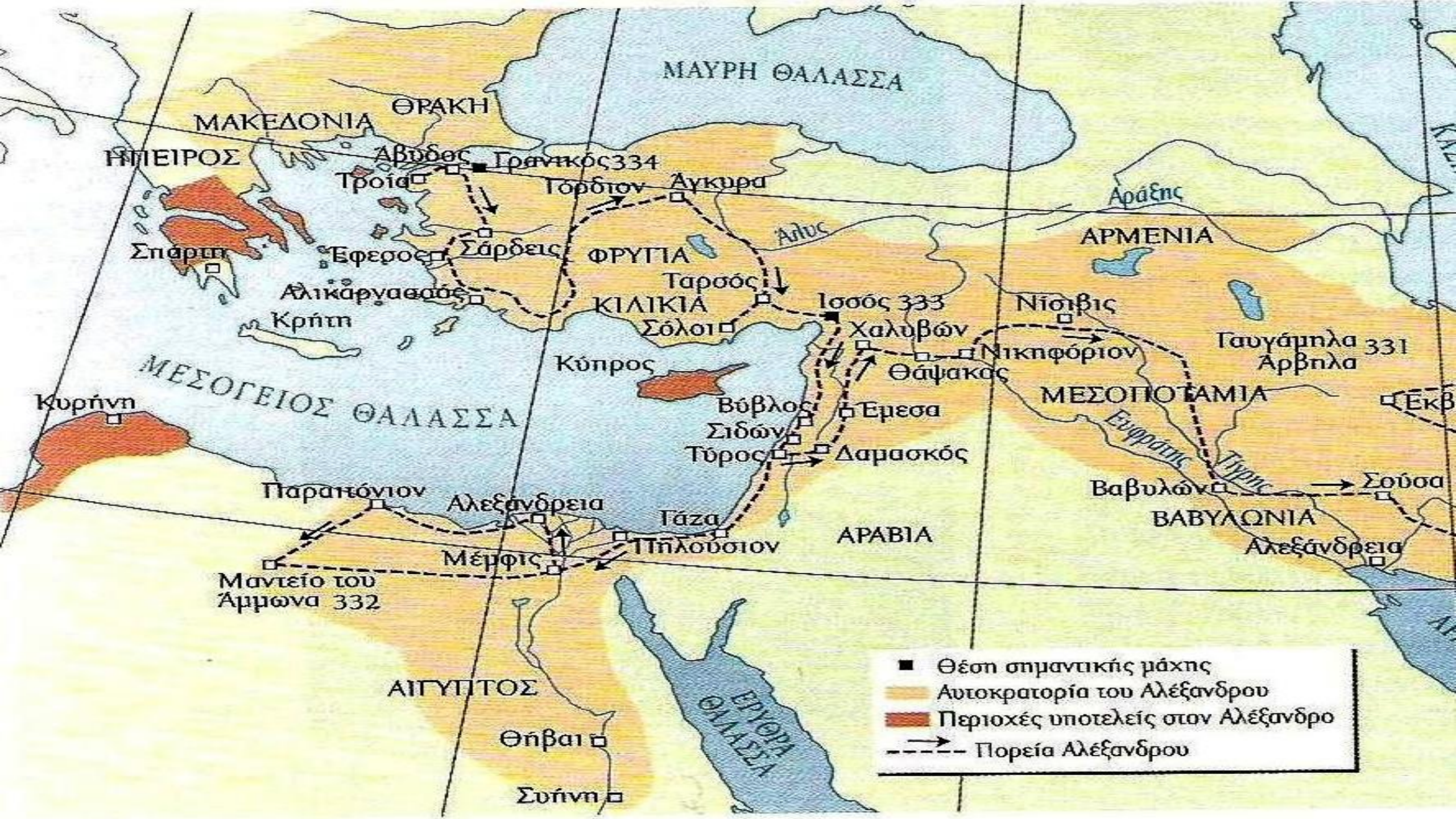
Να σημειώσετε ότι ο Διόδωρος Σικελιώτης ήταν αρχαίος Έλληνας ιστορικός και συγγραφέας που έζησε από το 80 π.Χ. μέχρι το 20 π.Χ. περίπου.

[2.17.1] «Φίλοι και σύμμαχοι, εφόσον οι Πέρσες κυριαρχούν στη θάλασσα, δεν θεωρώ ασφαλή την πορεία μας προς την Αίγυπτο. Είναι όμως εξίσου επικίνδυνο και για άλλους λόγους, προπάντων όμως εξαιτίας της καταστάσεως που επικρατεί σήμερα στην Ελλάδα, να αναλάβουμε την καταδίωξη του Δαρείου, αφήνοντας πίσω μας αυτήν εδώ την πόλη της Τύρου, που είναι αμφίβολη η υπακοή της, καθώς και την Αίγυπτο και την Κύπρο, που κατέχονται από τους Πέρσες. [2.17.2] Αν δηλαδή προχωρήσουμε εμείς με τον στρατό εναντίον της Βαβυλώνας και του Δαρείου, υπάρχει φόβος μήπως επικρατήσουν και πάλιν οι Πέρσες στα παραθαλάσσια μέρη και με ισχυρότερο στόλο μεταφέρουν τον πόλεμο στην Ελλάδα, όπου φανερά μας πολεμούν οι Λακεδαιμόνιοι, ενώ η πόλη των Αθηνών συγκρατείται για την ώρα πιο πολύ από φόβο παρά από ευνοϊκή διάθεση για μας. [2.17.3] Αν όμως καταληφθεί η Τύρος, θα κυριευθεί και ολόκληρη η Φοινίκη, και το φοινικικό ναυτικό, που αποτελεί το μεγαλύτερο και το ισχυρότερο τμήμα του περσικού στόλου, θα προσχωρήσει πιθανότατα σε μας· γιατί δεν θα ανεχθούν ποτέ ούτε οι Φοινίκες κωπηλάτες ούτε οι ναύτες να διακινδυνεύσουν οι ίδιοι πλέοντας για χατίρι άλλων, αν οι πόλεις τους έχουν καταληφθεί. Μετά από αυτό και η Κύπρος ή θα προσχωρήσει χωρίς δυσκολία σε μας ή θα κυριευθεί εύκολα με επίθεση του στόλου μας. [2.17.4] Αν λοιπόν κυριαρχήσουμε στη θάλασσα με τα μακεδονικά και τα φοινικικά πλοία και αν προσχωρήσει σε μας και η Κύπρος, τότε και με ασφάλεια θα μπορέσουμε να επικρατήσουμε στη θάλασσα και συγχρόνως με ευκολία θα επιχειρήσουμε τη ναυτική εκστρατεία μας στην Αίγυπτο. Όταν υποτάξουμε την Αίγυπτο, δεν θα υπάρχει κανένας λόγος να ανησυχούμε πια ούτε για την Ελλάδα ούτε για τη χώρα μας, και θα εκστρατεύσουμε εναντίον της Βαβυλώνας με ασφάλεια πια την πατρίδα και συγχρόνως με ανυψωμένο το γόητρό μας, εφόσον οι Πέρσες θα έχουν αποκοπεί από όλη τη θάλασσα, καθώς και από τη γη δυτικά του Ευφράτη»

[2.18.1] Με αυτά τα λόγια έπεισε εύκολα τους άνδρες του να αναλάβουν επίθεση κατά της Τύρου·

Η πολιορκία της Τύρου

- α) Λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της Τύρου, όπως παρουσιάζεται στον χάρτη της διαφάνειας 5 (πέντε) και το παράθεμα στη διαφάνεια 4 (τέσσερα), να δικαιολογήσετε την επιθυμία του Αλέξανδρου να την θέσει κάτω από τον έλεγχό του. Με ποιον τρόπο τελικά έγινε η πολιορκία της Τύρου από τον Αλέξανδρο;**
- β) Ποιος ήταν ο ρόλος των Κυπρίων βασιλέων στην πολιορκία της Τύρου και ποιες ήταν οι συνέπειες για το μέλλον της Κύπρου.**

- Θέση σημαντικής μάχης
- Αυτοκρατορία του Αλέξανδρου
- Περιοχές υποτελείς στον Αλέξανδρο
- Πορεία Αλέξανδρου

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Σε διάστημα έντεκα χρόνων (334-325 π.Χ.) ο Μ. Αλέξανδρος κατέκτησε την Ανατολή φτάνοντας μέχρι τον Ινδό ποταμό. Φέρνοντας στο μυαλό σας την εκστρατεία του, να τοποθετήσετε τα πιο κάτω γεγονότα σε χρονολογική σειρά ξεκινώντας από το προγενέστερο και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 5.

- α. ίδρυση της Αλεξάνδρειας της Αιγύπτου
- β. πολιορκία της Τύρου
- γ. μάχη στα Γαυγάμηλα
- δ. μάχη της Ισσού
- ε. ίδρυση της Αλεξάνδρειας της Εσχάτης

Υλικό: Χρήστος Αργυρού

Μελετώντας προσεκτικά τη σελίδα 109 και 111 του σχολικού σας εγχειριδίου, το παρακάτω παράθεμα και το παράθεμα της διαφάνειας 8 (οκτώ) **α)** να αιτιολογήσετε τον χαρακτηρισμό «Μέγας» που έδωσαν οι ιστορικοί στον Αλέξανδρο και **β)** να παρουσιάσετε το στρατιωτικό έργο του Αλεξάνδρου.

Ο βασιλιάς δίνει το παράδειγμα

Ο Αλέξανδρος αναγκάστηκε να προχωρήσει στην έρημο της Γεδρωσίας. Μια απέραντη και αφιλόξενη έρημο. Η ζέστη την ημέρα τους ταλαιπωρούσε αφάνταστα και το βράδυ τους τσάκιζε κυριολεκτικά το κρύο. Τα τρόφιμα άρχισαν σιγά σιγά να λιγοστεύουν και σαν να μην έφτανε αυτό, εξαντλήθηκαν και οι προμήθειες του νερού. Αλλά αν οι στρατιώτες, μαθημένοι στις στερήσεις μπορούσαν να αντέξουν την πείνα και τη δίψα, η θέση των γυναικόπαιδων έγινε τραγική. Ο Αλέξανδρος δεν έτρωγε και δεν έπινε τίποτα, για να δίνει το παράδειγμα στους άλλους. Μια μέρα, μερικοί στρατιώτες του κάπου ανακάλυψαν λίγο θολό νερό. Γέμισαν ένα κράνος και το πρόσφεραν στον Αλέξανδρο. Εκείνος το πήρε και, αντί να το φέρει στα χείλη του το έχυσε. Θα ήταν ο τελευταίος που θα έπινε νερό.

Π. Στρατικής, *Μέγας Αλέξανδρος*, σελ 69.

Στρατιωτικός τομέας

Ἡ ἀνδρεία, ὁ ἀπαράμιλλος ἠρωϊσμός, ἡ χαρισματικὴ προσωπικότητα, ἡ αὐταπάρνηση, τὸ εὖρος καὶ ἡ ταχύτητα τοῦ πνεύματός του ἦταν μοναδικά, καὶ στὸ μέγεθος αὐτὸ δὲν παρουσιάστηκαν ποτὲ ξανά ἀπὸ ἕναν ἡγέτη, μιᾶς τόσο μεγάλης αὐτοκρατορίας. Ὁ Ἀρριανὸς ἔγραψε ὅτι «ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε τὴ θαυμάσια δύναμη νὰ ἀρπάζει τὴ σωστὴ κίνηση, ὅταν ἡ κατάσταση φαινόταν νεφελώδης».

Οἱ μάχες καὶ οἱ νίκες του ἀποκαθήλωσαν καθεὶ ποῦ θεωροῦσαν δεδομένο μέχρι τότε, ὅπως τὸ ἀκατανίκητο τοῦ περσικοῦ ἵππικοῦ. Ὅπως σημειώνει ὁ Χάμοντ, ὁ Ἀλέξανδρος μεγάλωσε σὲ ἕνα βασίλειο ποῦ βρισκόταν συνεχῶς σὲ πόλεμο. Ἔτσι ἡ ἐπιβίωση σὲ δύσκολες πολεμικὲς στιγμὲς ἦταν καθημερινὸ βίωμα. Ὁ Ἀλέξανδρος πολεμοῦσε πρῶτος, ὅπως πρῶτος ἀνέβαινε τὰ ἐχθρικὰ τείχη, στὴν πρώτη γραμμὴ, μαζί μὲ τοὺς ἀπλοῦς στρατιῶτες τῆς μακεδονικῆς φάλαγγας. Ἡ φωνὴ τοῦ Ἀλέξανδρου ἦταν δυνατὴ καὶ ἐλκυστικὴ, ἡ φύση του ἀκούραστη καὶ μποροῦσε νὰ ἀσκεῖται ἀνεβαίνοντας καὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ ἕνα ἄρμα.

Ἡ στρατηγικὴ του σκέψη καὶ ἡ στρατηγικὴ του ἰδιοφυΐα ἦταν ἐμφανεῖς. Μποροῦσε νὰ ἐμπνεύσει τοὺς ἄνδρες του μὲ τὴν προσωπικὴ του γενναιότητα σὲ κάθε ἐνέργεια, ἐνῶ ἡ ταχύτητα τῶν κινήσεών του καὶ ἡ εὐρύτητα τοῦ πνεύματός του ἦταν τὰ χαρακτηριστικὰ του [...]

Πολλοὶ στρατοὶ ἀκόμη καὶ σήμερα ἀκολουθοῦν τὶς ὁδηγίες ποῦ θέσπισε ὁ Ἀλέξανδρος σὲ θέματα ἐπιμελητείας, ἐφοδιασμοῦ, ἐνῶ πολλοὶ ἡγέτες ἐμπνέονται ἀπὸ τὸν Μακεδόνα βασιλιά, ἀπὸ τὶς ἀρχές του, τὶς ἀξίες του καὶ τὸν τρόπο διοίκησης.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν καὶ στρατιωτικὰ ἐντιμος. Πρὶν τὴν κρίσιμη μάχη στὰ Γαυγάμηλα, καὶ παρὰ τὴν ὑπόδειξη τοῦ Παρμενίωνα νὰ ἐπιτεθοῦν αἰφνιδιαστικὰ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας, δεδομένου ὅτι ὁ περσικὸς στρατὸς ἦταν ἀναρίθμητος, δήλωσε ὑπερήφανα ὅτι «δὲν κλέβω τὴ νίκη».

